

Szakozási kérdések

címen új rovatot indítunk a műszaki könyvtár-hálózat szakozási problémáinak gyakorlati segítetésére. Ez a rovat - műszaki könyvtáraink és szakozóink tevékeny közreműködésével - alkalmi továbbképzést nyújt, addig amíg a szakoók rendszeres és módszeres továbbképzése rendeződik. Közismert, hogy a szakozás általános kérdéseire vonatkozó szakirodalom bőséges. Azonban a szakozás gyakorlati, egyes részletkérdéseivel foglalkozó közlemények száma elég kevés, ennek következtében a kezdő szakozó napi problémáira nehezen talál megoldást. Természetesen e hiányok teljes pótlására ez a folyóirat-rovat sem vállalkozhat, de a felmerülő konkrét kérdésekre választ adhat.

Ezért kérjük, hogy megoldásra váró szakozási problémákat, kérdéseiket juttassák el szerkesztőségünkhöz, hogy a megfelelő tájékoztatást megadhassuk. Első alkalommal az ETO egy új jelölési módját ismertetjük.

- o -

A p o s z t r ó f

Definíció:

Az aposztróf a szintézis jelölésére szolgál. Új ETO-szám szerkesztésére akkor alkalmazható, ha két vagy több azonos kezdetű rokon fogalmat jelölő ETO-számból az új szám úgy építhető fel, hogy visszaadja a benne foglalt számok összefüggését, amely összefüggés más módon nem, vagy nem teljesen fejezhető ki /jelölhető meg/.

Bevezetés és felhasználás:

Ez a jelölés a táblázat meghatározott részén az előírt módon /PE-javaslat elfogadása után/ vezethető be. A javaslat szövegében pontosan elő kell írni az így előálló gyakorlat érvényességi határát.

Lerakás sorrendje:

Az ETO-jelöléseknek és összetett ETO-számoknak megszá-
bott lerakási sorrendje van, lásd az ETO hivatalos magyar ki-
vonata 1958. évi kiadása 25. oldalát.

A kettőspontot követő jelölések mindegyike a főszám to-
vábbi jellemzésére vagy alosztására utal. Az aposztróf egészen
új számot produkál, amelynek kapcsolata a főszámmal sokkal szo-
rosabb, mint a kettőspont esetében. Ezért az aposztróft köz-
vetlenül a főszám után /mögé/ kell rakni.

Magyarázat:

Szintézis-jel igény a kémiában jelentkezett a sok vegyü-
lettel kapcsolatban, amelyeknek a közelmúltig semmi vagy csak
nagyon kevés irodalma volt. Most viszont rendszeresen jelenik
meg irodalom egészen új vegyületekről, míg egyes vegyületek,
- amelyeket eddig nem tekintettek elég fontosnak ahhoz, hogy
külön számuk legyen - hirtelen fontossá válnak.

Az új jelölés segítségével ezek a vegyületek osztályozha-
tók lesznek anélkül, hogy ezekre új ETO-számokat - amelyek csak
PE-eljárás útján vezethetők be - kelljen bevezetni.

A gyakorlat kell hogy eldöntse, alkalmas-e az új jelölés a
kémián kívül eső fogalmak osztályozására is. Amellett figyelem-
be veendő, hogy - bár ezeket a fogalmakat az ETO-ban már meg-
lévő komponensek kombinációiból képezték - ezek a kombinációk
fogalmaknak olyan új egységet alkotó szintézisére vezetnek, ame-
lyek egészen egyéni jelleget mutatnak.

Az aposztróffal való új írásmódnál tudatosodnia kell annak,
hogy itt lényegében új ETO-szám keletkezett, és hogy a szinté-
zisben felhasznált komponensek visszakereshetőségéről le kell
mondani. Az eddigi eljárás, amelynek alapján új fogalmakat egy
vagy több kettőspont segítségével meglévő ETO-számokból alkot-
tunk, megadta a lehetőségét, hogy a katalógusban lévő szakiro-
dalmat ugyanennyi irányból közelítsük meg. Ezt a lehetőséget az
aposztróf-jel alkalmazásával tudatosan feladjuk.

Befejezésül meg kell jegyezni, hogy az aposztróf-jel nem
tekintendő a kettőspontos jelölés rövidítésének.

Hollós Miklós

+ = + = + = +